

Abstrakt

Tato magisterská práce představuje teorii distribuce alkoholové konzumace norského sociologa Ole-Jørgen Skoga (1985), která měla v zahraničí vliv na mnoho protialkoholových politik. Skog ve své teorii popsal vztah mezi průměrnou konzumací alkoholu v populaci a spotřebou na všech úrovních konzumace (od lehkých konzumentů po těžké). Se změnou průměrné konzumace v populaci dojde vždy ke změně na každé úrovni konzumace – Skog tento vztah popisuje jako log-lineární (násobný) a tvrdí, že k největším změnám dochází u lehkých konzumentů alkoholu.

Dalším stěžejním bodem této práce je popis vývoje konzumace alkoholu mladistvými v České republice v porovnání s Finskem, který je předmětem druhé kapitoly. Komparace s Finskem byla zvolena na základě výsledků mezinárodního výzkumu ESPAD, kde se ukázalo, že obě země vykazují odlišné vývojové trendy v konzumaci alkoholu mládeží i v její excesivní podobě (Hibell et al., 2012). Analyzovaná data pocházejí z mezinárodních výzkumů ISRD a ESPAD, které shodně ukázaly, že mezi českou mládeží konzumace alkoholu v čase narůstá, zatímco ve Finsku klesá. Navíc Česká republika vykazuje daleko vyšší prevalence v konzumaci alkoholu.

Ve třetí kapitole ověřujeme Skogovu teorii a navazujeme na studii Brunborg et al. (2014), kteří ji testovali na norských datech ESPAD. Z výsledků našich analýz vyplynulo, že Skogova teorie má uplatnění i v naší zemi a naše výsledky jsou s touto teorií ve shodě. Na rozdíl od Skoga (1985) či Brunborga et al. (2014) jsme ale dospěli k závěru, že jsou to právě skupiny těžkých konzumentů, které jsou změnami průměrné konzumace alkoholu v populaci nejvíce ovlivněny.